

UNIVERSITETET I BERGEN
DET MATEMATISK-NATURVITENSKAPELIGE FAKULTET
PROTOKOLL FRA MØTE I FAKULTETSSTYRET
ONSDAG 16. oktober 2002
kl. 09.30 i møterom 2018, Kjemisk institutt, Realfagbygget 2. et.

Til stede:

Dag L. Aksnes (dekanus), Hans Petter Sejrup (prodekanus)

Gruppe A: Anne Marit Blokhus (prodekanus for utdanning), Stein A. Strømme, Kuvvet Atakan, Hans Jørgen Fyhn

Gruppe B: Anne Elisabeth Bjune

Gruppe C: Kristin Bakken, Ole Tumyr

Gruppe D: Ragnhild Holte Bøe

Forfall: Øyvind Jakobsson

Fra adm.: Kjell A. Sælen, Siri Jansen, Astrid Breivik, Tore Berget (gikk etter sak III)

Sak I GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Hans Jørgen Fyhn viste til følgende vedtak i fakultetsstyret 4. september 2002, sak 130:

"Fakultetsstyret vedtok enstemmig at det skal opprettes *ett* nytt forskningslocus innen marine fag. Styret vedtok videre å be Programstyret for marine fag å foreta en endelig prioritering av de to forslagene. Dersom programstyret ikke ser seg i stand til dette, må fakultetsstyret foreta prioriteringen i møte 16. oktober 2002 uten anbefaling fra programstyret."

På denne bakgrunn etterlyste han saken på sakslisten.

Siri Jansen redegjorde for den tilbakemelding Programstyret for marine fag har gitt, hvor de foreslår at etableringen av et forskningslocus i fiskehelse utsettes til det er foretatt tilsetting i professoratet i fiskehelse. Fakultetsledelsen valgte å følge anbefalingen fra programstyret om å utsette beslutningen, og fant det derfor ikke nødvendig å legge saken frem for fakultetsstyret i dette møtet. Videre støtter fakultetsledelsen programstyrets forslag om å benytte bevilgningen for 2002 til innkjøp av vitenskapelig utstyr til de to forskningsgruppene.

Vedtak: Innkalling og saksliste ble godkjent.

Sak II PROTOKOLL FRA MØTET 26. SEPTEMBER 2002

Vedtak: Protokollen ble godkjent.

Sak III ORIENTERINGSSAKER

Handlingsplan for utvikling av helse, miljø og sikkerhet ved Universitetet i Bergen 2003–2005

Universitetsdirektørens ekspedisjon av 1. oktober 2002 fulgte som vedlegg til innkallingen. Fakultetsdirektør Kjell A. Sælen orienterte om behandlingen av saken i fakultetets Informasjons- og drøftingsutvalg (IDU) 14. oktober 2002. Pga. kort behandlingstid (frist) fikk dekanus fullmakt til å utarbeide fakultetets høringsuttalelse, basert på innspill fra instituttene og drøftinger i IDU.

Tverrfakultært studieprogram i matematikk-informatikk-økonomi

Brev av 14. oktober 2002 fra Matematisk institutt til fakultetet om tverrfakultært studieprogram i matematikk-informatikk-økonomi ble delt ut til styrets medlemmer.

Studentenes forelesningspris

Forelesningsprisen for høsten 2001/våren 2002 er tildelt professor Anne Grete Frodesen, Fysisk institutt.

Kandidattall

Siri Jansen orienterte om at det pr. 15. oktober 2002 var avlagt 134 cand.scient.- og 8 MPhil.-grader ved fakultetet. Videre var det avholdt 59 dr.scient.- og 2 dr.philos.-disputaser.

Evaluerings av IKT-fagene

Siri Jansen orienterte om at Forskningsrådets evaluering av IKT-fagene i Norge nå er ferdig. Institutt for informatikk i Bergen kommer veldig godt ut. Evalueringen vil bli sendt styrets medlemmer til orientering med tanke på senere behandling i styret.

Statsbudsjettet for 2003

Dag L. Aksnes orienterte om forslaget til statsbudsjett for 2003, som ble presentert av universitetsdirektøren 4. oktober 2002.

Delegering av forvaltningsoppgaver innen personalfeltet

Astrid Breivik orienterte om at fakultetssekretariatet nå har fått delegert ansvaret for alle forvaltningsoppgaver innen personalfeltet fra Personal- og økonomiavdelingen. Dette innebærer at alle personaloppgaver relatert til et tilsetningsforhold blir behandlet ved fakultetet.

Regnskapet

Tore Berget gikk gjennom regnskapet pr. 30. september 2002.

Sak 168 ORGANISERING AV BIO-FAGET

Saken var utsatt.

Sak 169 FAKULTETETS AREALER

Saken var utsatt.

Sak 170 TILDELING AV KOMPETANSEOPPRYKK TIL PROFESSOR I FAGOMRÅDET BIOLOGI 2001

Vedtak: Fakultetsstyret tok til etterretning at **Dag Olav Øvstedal** fyller kompetansekravene for personlig opprykk til professor i fagområdet biologi, i henhold til opprykksreglementet § 13, og tildeler ham tittel og lønn som professor med virkning fra **1. mai 2001**.

Sak 171 TILDELING AV KOMPETANSEOPPRYKK TIL PROFESSOR I FAGOMRÅDET BIOLOGI 2001

Vedtak: Fakultetsstyret tok til etterretning at **Arne Johannessen** fyller kompetansekravene for personlig opprykk til professor i fagområdet biologi, i henhold til opprykksreglementet § 13, og tildeler ham tittel og lønn som professor med virkning fra **1. mai 2001**.

Sak 172 TILDELING AV KOMPETANSEOPPRYKK TIL PROFESSOR I FAGOMRÅDET BIOLOGI/MOLEKYLÆRBIOLOGI 2001

Vedtak: Fakultetsstyret tok til etterretning at **Anne Marie Szilvay** fyller kompetansekravene for personlig opprykk til professor i fagområdet biologi/molekylærbiologi, i henhold til opprykksreglementet § 13, og tildeler henne tittel og lønn som professor med virkning fra **1. mai 2001**.

Sak 173 TILDELING AV KOMPETANSEOPPRYKK TIL PROFESSOR I FAGOMRÅDET BIOLOGI/MILJØFYSIOLOGI 2002

Vedtak: Fakultetsstyret tok til etterretning at **Ivar Rønnestad** fyller kompetansekravene til personlig opprykk til professor i fagområdet biologi/miljøfysiologi, i henhold til opprykksreglementet § 13, og tildeler ham tittel og lønn som professor med virkning fra **1. mai 2002**.

Sak 174 GODKJENNING AV BEDØMMELSE – TILDELING AV KOMPETANSEOPPRYKK TIL PROFESSOR I FAGOMRÅDET GEOFYSIKK 2001

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig å godkjenne bedømmelsen av Truls Johannessen, i henhold til opprykksreglementets § 13.

Fakultetsstyret tok til etterretning at **Truls Johannessen** fyller kompetansekravene til personlig opprykk til professor i fagområdet geofysikk (kjemisk oseanografi), og tildeler ham tittel og lønn som professor med virkning fra **1. mai 2001**.

Sak 175 GODKJENNING AV BEDØMMELSE FOR KOMPETANSEOPPRYKK TIL PROFESSOR I FAGOMRÅDET GEOLOGI 2001

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig å godkjenne bedømmelseskomiteens uttalelse vedrørende Nils-Martin Hanken, i henhold til opprykksreglementets § 13.

Sak 176 KOMPETANSEOPPRYKK TIL PROFESSOR I GEOFYSIKK – FORSLAG TIL NASJONAL BEDØMMELSESKOMITE 2002–2004

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig å anbefale at følgende nasjonale bedømmelseskomite blir oppnevnt for fagområdet geofysikk for 3-årsperioden 2002–2004:

Professor Bjørn Ursin, Institutt for petroleumsteknologi og anvendt geofysikk, NTNU

Professor Valerie Maupin, Institutt for geologi, Universitetet i Oslo

Professor Eirik Sundvor, Institutt for den faste jords fysikk, Universitetet i Bergen, leder

Sak 177 BISTILLING SOM VITENSKAPELIG RÅDGIVER VED CHRISTIAN MICHELSEN RESEARCH AS – FORLENGELSE

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med anbefaling fra Zoologisk institutt, å gi professor Ole Brix tillatelse til fortsatt å inneha bistilling som vitenskapelig rådgiver ved Christian Michelsen Research AS for nye 2 år fra og med 1. desember 2002.

Det er en forutsetning at omfanget av bistillingen ikke overstiger 20 % av full stilling, og at oppgavene ikke går på bekostning av de arbeidsoppgaver som er tillagt hans hovedstilling som professor ved Zoologisk institutt.

Tilsetting i bistilling gir ikke rett til reduserte plikter eller redusert ukentlig arbeidstid i hovedstillingen

Sak 178 UNIVERSITETSSTIPENDIAT I FYSIKK – 2 STILLINGER – UTLYSING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med forslag fra Fysisk institutt, å lyse ut to stillinger som universitetsstipendiat i fysikk for 4 år.

Fakultetsstyret vedtok videre å slutte seg til det fremlagte forslaget til stillingsomtale.

Sak 179 UNIVERSITETSSTIPENDIAT I KJEMISK OSEANOGRAFI – UTLYSING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med forslag fra Geofysisk institutt, å lyse ut en stilling som universitetsstipendiat i kjemisk oseanografi for 4 år.

Fakultetsstyret vedtok videre å slutte seg til det fremlagte forslaget til stillingsomtale

Sak 180 UNIVERSITETSSTIPENDIAT I STRUKTURGEOLOGI/TEKTONIKK – UTLYSING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med forslag fra Geologisk institutt, å lyse ut en stilling som universitetsstipendiat i strukturgeologi/tektonikk for 4 år.

Fakultetsstyret tok til etterretning at det ikke er utarbeidet stillingsomtale.

Sak 181 UNIVERSITETSSTIPENDIAT I REN MATEMATIKK, ANVENDT MATEMATIKK ELLER STATISTIKK – UTLYSING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med forslag fra Matematisk institutt, å lyse ut en stilling som universitetsstipendiat i ren matematikk, anvendt matematikk eller statistikk for 4 år.

Fakultetsstyret tok til etterretning at det ikke er utarbeidet stillingsomtale.

Sak 182 FØRSTEAMANUENSIS I REN MATEMATIKK – OPPNEVNING AV SAKKYNDIGKOMITE

Vedtak: Fakultetsstyret tok til etterretning at Matematisk institutt ikke har klart å finne et kvinnelig komitemedlem. Fakultetsstyret vedtok derfor enstemmig, i samsvar med forslag fra Matematisk institutt, å oppnevne følgende sakkyndigkomite:

Professor Ib Madsen, Institut for Matematiske Fag, Aarhus Universitet
Professor Dan Laksov, Institutionen för matematik, Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm
Professor Bernt Øksendal, Matematisk institutt, Universitetet i Oslo
Professor Helge Tverberg, Matematisk institutt, Universitetet i Bergen, leder

Fakultetsstyret tok til etterretning at instituttet vil dekke utgiftene til ett av komitemedlemmene.

Fakultetsstyret vedtok videre at Christoph Kirfels søknad, som kom etter søknadsfristen, tas med i den videre behandling, mens Bjørn Walther ikke tas med, da hans søknadspapirer ennå ikke er mottatt.

Sak 183 FØRSTEAMANUENSIS I EKSPERIMENTELL KJERNEFYSIKK (HØGENERGI TUNGIONEFYSIKK) – TILSETTING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med innstilling fra Fysisk institutt, å rangere følgende søkere i denne rekkefølge:

1. Fil.dr. Joakim Nystrand
2. PhD Ian Gardner Bearden
3. PhD Christoph Blume
4. Dr.scient. Håvard Helstrup

og tilsatte fil.dr. **Joakim Nystrand** som førsteamanuensis i eksperimentell

kjernefysikk (høgenergi tungionefysikk).

Tilsettingsdato blir fastsatt senere.

Da Joakim Nystrand ikke har dokumentert pedagogisk basisutdanning, må han få tilbud om deltakelse i Program for læringsforsknings utviklingsprogram i universitetspedagogikk, som må tas innen ett år etter tilsetting

Sak 184 PROFESSOR II I RESERVOARGEOFYSIKK – TILSETTING UTEN UTLYSING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med sakkyndigkomiteens uttalelse og innstilling fra Institutt for den faste jords fysikk, å tilsette dr.scient. **Ivar Brevik** som professor II i reservoargeofysikk for 5 år med virkning fra **1. november 2002**.

Tilsettingen kombineres med hovedstilling ved Statoil, Trondheim.

Sak 185 FØRSTEAMANUENSIS I MARINBIOLOGI (MAKROALGER) – VIKARIAT I 50 % STILLING – TILSETTING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med sakkyndigkomiteens uttalelse og innstilling fra Institutt for fiskeri- og marinbiologi, å og tilsette dr.scient. **Kjersti Sjøtun** som vikar i 50 % stilling som førsteamanuensis i marinbiologi (makroalger) for perioden **1. oktober 2002–30. september 2003**.

Sak 186 FORSKER (1109) VED KJEMISK INSTITUTT (UIB/STATOIL) – TILSETTING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med sakkyndigkomiteens uttalelse og innstilling fra Kjemisk institutt, å tilsette cand.real. **Reidar Arneberg** som forsker (1109) i tilknytning til prosjektet "*On-line diagnose av tungt roterende utstyr*", finansiert av Statoil ut februar måned 2004.

Sak 187 FORSKER (1109) I MILJØOPTIKK (NFR) VED FYSISK INSTITUTT – TILSETTING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med sakkyndigkomiteens uttalelse og innstilling fra Fysisk institutt, å rangere følgende søkere i slik rekkefølge:

1. Dr.scient. Børge Hamre
2. Ph.D. Peter Völger
3. Dr.scient. Henning Heiberg-Andersen

og tilsatte dr.scient. **Børge Hamre** som forsker i tilknytning til NFR-prosjektet "*LLNW: Physics/Biology Based Approach to Satellite Monitoring of Primary Production and Algae Blooms*" for perioden **1. november 2002–15. september 2005**.

Fakultetsstyret tok til etterretning at Hamre er midlertidig tilsatt i stillingen i perioden 16. september–31. oktober d.å. Total tilsettingsperiode vil således utgjøre 3 år.

Sak 188 PROSJEKTSTIPENDIAT (NORSK HYDRO) VED INSTITUTT FOR DEN FASTE JORDS FYSIKK – INDIVIDUELL TILSETTING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med innstilling fra Institutt for den faste jords fysikk, å tilsette cand.scient. **Behzad Alaeimajolan** som stipendiat i tilknytning til prosjektet "*Integrated 3D Structural Analyses of Oil Reservoirs within the Zagros Fold Belt*", finansiert av Norsk Hydro for 3-årsperioden **1. oktober 2002–30. september 2005.**

Fakultetsstyret tok til etterretning at **Behzad Alaeimajolan** er tatt opp til dr.scient.-studiet.

Sak 189 FAST TILSETTING SOM FORSKER VED UNIVERSITETET I BERGEN (BERGENSMODELLEN)

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig at dr.scient. **Ivar Hordvik** tilsettes fast som forsker (1109) ved Universitetet i Bergen (Bergensmodellen) med virkning fra **16. oktober 2002**. Hans lønnsutgifter skal dekkes av prosjektmidler. Fakultetsstyret tok derfor til etterretning at dersom prosjektmidlene faller bort, kan arbeidsavtalen sies opp.

Arbeidsplass vil være ved Institutt for fiskeri- og marinbiologi

Sak 190 EVENTUELT

Ingen saker.

Bergen, 6. november 2002
AIB-HL

Dag L. Aksnes
dekanus

Kjell A. Sælen
fakultetsdirektør

UNIVERSITETET I BERGEN
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode: 011.4		Fakultetsstyresak: 191
Saksnr.: 02/2079/MN		Møte: 13. november 2002
ORGANISERING AV BIOFAGET VED UIB		

Fakultetsstyret vedtok i styremøtet 21. november 2001 en strategisk plan for omstilling og kvalitet: "Fra detaljstyring til fristilling". I styremøtet 19. desember ble det vedtatt en påfølgende tiltaksplan.

I Strategisk plan står det:

"For at et institutt skal bli fristilt, er det viktig med en kritisk minstestørrelse. Større enheter, som er bærekraftige nok til å bli fristilt, er også en viktig betingelse for at en skal få til intensjonen med styrket ledelse av instituttene. Tidligere utredninger som NOU 1988:28, "Med viten og vilje", angir at institutter må ha en minstebemanning på 25 faste vitenskapelige stillinger for å kunne drives rasjonelt. Instituttene må også ha en viss minstestørrelse dersom de skal fristilles for i det hele tatt å kunne håndtere mindre kutt eller innstramninger."

Videre står det at

"Dersom antall institutter blir redusert, vil fakultetet få langt mer slagkraftige enheter, og det blir lettere å holde en tett kontakt mellom instituttledere og dekanus/fakultet. For å oppnå dette skal:

Det biologiske miljøet skal gjennomgå en total omorganisering med sikte på en reduksjon i antall institutter. Det blir opp til det biologiske miljøet i løpet av gitte frister selv å avgjøre hvordan de skal organisere seg, men kravet er at det blir maksimalt tre institutter mot dagens fem.

Det vises til strategiplanens kapittel 2.3 for mer utfyllende informasjon.

En komite bestående av instituttstyrene ved de fem instituttene, samt to student-representanter, fikk i oppdrag å gjennomføre en utredning med følgende mandat:

Det er nødvendig med en gjennomgang der både faglige, undervisningsmessige og organisatoriske forhold blir belyst. Arbeidet skal munne ut i et forslag til ny organisering av det biologiske fagmiljøet slik at det ikke blir mer enn tre institutter totalt.

Det er viktig at arbeidet blir sett i sammenheng med det arbeidet som foregår når det gjelder oppfølging av Kvalitetsreformen. Komiteen skal, som en del av omorganiseringen av det biologiske fagmiljøet, bistå Eksamens- og undervisningsutvalget ved fakultetet (EXU) med å foreslå oppdatering av studiet i biologi uten overlappende undervisning ved de involverte instituttene.

Peter Emil Kaland, styrer ved Botanisk institutt ble utpekt som utvalgets leder og professor Jarl Giske, IFM, har vært utvalgets sekretær. Førstekonsulent Elisabeth Veland møtte som observatør fra fakultetssekretariatet for å bistå med undervisningstekniske forhold i forbindelse med kvalitetsreformen.

Komiteen fikk frist til 1 mai 2002 med å levere et endelig forslag til organisering av det biologiske fagmiljøet ved fakultetet samt et utkast til tiltaksplan for gjennomføring.

Innstillingen "Organisering av biofaget ved UIB" ble levert fakultetet 30. april 2002, og komiteen fremmer følgende forslag:

1. Det opprettes et nytt biologisk institutt som omfatter Botanisk institutt, Institutt for fiskeri- og marinbiologi, Institutt for mikrobiologi og Zoologisk institutt.
2. Det forutsettes at instituttet samlokaliseres i Høyteknologisenteret
3. Molekylærbiologisk institutt organiseres som eget institutt.

Det anbefales videre at personell ved Bergen Museum samlokaliseres med det biologiske instituttet

Parallelt med biofagkomiteen ble det satt ned en arealkomite som skulle se på dagens utnyttelse av arealene ved fakultetet og foreslå nye og mer hensiktsmessige løsninger. For biofagene konkluderer arealplanen med at det er ønskelig å samle all biofaglig aktivitet i HIB, noe som er sammenfallende med biofagkomiteen. Arealkomiteen skisserer en sekundærstrategi der all saltvannsorientert aktivitet samles i HIB, mens de mer akvatiske og tørre aktivitetene forblir i Realfagsbygget. Arealkomiteen presiserer at dette kan være en ventestrategi i forhold til å få samlet all den biologiske aktiviteten på HIB. Arealkomiteen fraråder også all vivarievirksomhet i Realfagsbygget. For mer detaljer rundt arealsaken, se styresak 192/02 for dette møtet.

Konklusjoner fra høringsrunden på instituttene:

Botanisk institutt og Molekylærbiologisk institutt støtter biofagkomiteen sitt forslag, begge under forutsetning av at instituttet blir samlokalisert. Botanisk institutt presiserer viktigheten av at personalet ved Bergen Museum inngår i instituttet og at de botaniske vitenskapelige samlingene også legges til HIB. Botanisk institutt ønsker også å finne en ordning for Senter for arboret og hagedrift som sikrer at senteret ikke blir en salderingspost ved det nye instituttet.

Zoologisk institutt ønsker primært *ett* stort, samlokalisert institutt. Sekundært kan instituttet støtte biofagkomiteens forslag under en absolutt forutsetning av at instituttet blir samlokalisert.

Institutt for fiskeri- og marinbiologi ønsker primært tre institutter, et marint institutt, et biologisk institutt og et molekylærbiologisk institutt. Sekundært kan instituttet støtte biofagkomiteens forslag, men kun dersom samlokalisering skjer før sammenslåing og at det nye instituttet får en marin profil.

Institutt for mikrobiologi ønsker primært å være et eget institutt, men kan støtte biofagkomiteens forslag under forutsetning om at det er bred enighet om dette blant alle de biologiske instituttene og at det skjer en samlokalisering.

FAKULTETSDIREKTØRENS KOMMENTARER:

Fakultetsdirektøren vil berømme biofagkomiteen for et godt og grundig arbeid. Innstillingen tar for seg flere alternativer og argumenterer for og imot disse. Fakultetsdirektøren ønsker også å kommentere at innstillingen ble levert innen fristen selv om det er innlysende at dette var en komité bestående av svært travle personer!

Fakultetsdirektøren støtter visjonen om å samlokalisere de biologiske fagmiljøene. En slik samling vil gi et betydelig biologisk fagmiljø med et stort potensial for faglig og strategisk utvikling. Det biologiske studiemiljøet vil få en nødvendig styrking og utnyttelse av kostbar infrastruktur vil kunne bli langt mer effektiv. Videre vil en slik organisering bidra til å gi ytterligere styrke til den marine biologiske satsingen ved at det gis mulighet for økt biologisk bredde og dybde. Dette er i tråd med biofagevalueringen som tilrår at grunnleggende biologiske disipliner i større grad rettes inn mot marinbiologiske og havbruksrelatert problemstillinger. Fakultetsdirektøren vil også vise til arbeidet med biofagplanen (vedlagt fakultetstyret til orientering) der det påpekes at faget taksonomi og biogeografi er i ferd med å forsvinne både ved norske og utenlandske universitet og en samlokalisering med Bergen Museum kan være et nødvendig skritt for bedre å synliggjøre dette fagfeltet. Høringsuttalelsene fra både Bergen Museum og museumsinstituttene tyder på at grensegangen mellom fakultetet og Bergen Museum snart bør tas opp til ny vurdering. Dette vil i såfall bli tatt opp som en egen sak ved en senere anledning.

Fakultetsdirektøren støtter komiteens forslag om å beholde molekylærbiologien utenfor et stort, felles institutt. Med den rivende utviklingen som skjer innen dette faget, og med stadig nye grenseganger mot andre fagdisipliner som informatikk (bioinformatikk) og nå senest fysikk (nanoteknologi), kan det være en fordel å holde dette faget noe atskilt fra resten av biologien.

En samlokalisering innenfor biofagene må skje ved Høyteknologisenteret. Zoologisk institutt, Botanisk institutt og Institutt for mikrobiologi disponerer i dag ca. 11 300 kvadratmeter (se tabell). Arealer utgjør en del av de totale

ressursene fakultetet disponerer og det er ikke ønskelig å rette mer av ressursene på en vesentlig økning av fakultetets arealbruk. Ekspansjon innenfor områder med høy utnyttelsesgrad må derfor føre til fortetting innenfor områder med mindre utnyttelsesgrad, men selv med en maksimal fortetting er det umulig å samle det biologiske fagmiljøet innenfor dagens bygningsmasse. Hele bioblokken er på ca 9000 m², og fakultetsdirektøren har fått klar melding fra Universitetsdirektøren om at det er uaktuelt å flytte eksisterende aktivitet som Sars-senteret og Norbio AS.

Nøkkeltall for HIB

Institutt	Arealer	Tilsatte	m2/person	m2/tilsatt	HF-stud
MBI	2 324	40	17	58	98
IFM	4 156	87	26	48	71
Sum	6 480	127	22	51	169

Nøkkeltall Realfagsbygget og Jahnebakken

Institutt	Arealer	Tilsatte	m2/person	m2/tilsatt	HF-stud
ZI	4 339	33	55	131	46
IM	3 939	33	90	119	11
BI	3 046	34	73	90	8
Sum	11 324	92	72	123	65

Kilder for tallene: Lydia for arealer, SLP4 for antall personer og FS for hovedfasstudenter

(Enkelte av tallene variere noe fra arealkomiteens innstilling. Det er her korrigert for personale ved Bergen Museum som har arbeidsplass ved Botanisk institutt. Det er videre benyttet antall personer, ikke årsverk som i innstillingen. Areal tallene er nettoarealer, som er inkludert trafikkarealer, toaletter o.l.)

Det er fysisk mulig å utvide bioblokken med ca. 4000 m² i sydlig retning (ca. 3000 m² i nettoareal), men det er usikkert om dette kan realiseres. I så fall må en påregne minst to til tre år før en slik utvidelse kan stå ferdig. Innenfor en slik tidshorisont er det sannsynlig med en ekspansjon innenfor dagens biologiske HiB-miljøer: Molekylærbiologisk institutt, Institutt for fiskeri- og marinbiologi, Sars-senteret samt bioinformatikk. Selv med en utvidelse av bioblokken i sydlig retning synes det vanskelig å realisere en fullstendig samlokalisering av de biologiske fagmiljøene. En slik utvidelse vil imidlertid kunne gi plass for virksomheten til bl.a Institutt for mikrobiologi.

En mindre ideell løsning er:

- Et molekylærbiologisk institutt
- Et marint orientert biologisk institutt
- Et terrestrisk orientert biologisk institutt

Dette er en løsning som er diskutert i innstillingen fra biofagkomiteen, som påpeker at en slik løsning er lite visjonær når det gjelder faglig samarbeid, synergi og nyskaping innen det biologiske fagmiljøet ved UiB. Komiteen fremhever likevel at dette er den mest pragmatiske løsningen som lettest imøtekommer fakultetets vedtatte strategi om ikke å ha mer enn tre institutter. En mellomløsning med ett stort fellesbiologisk institutt, men ikke samlokalisert, ble forkastet av samtlige biologiske institutter i høringsrunden.

Fakultetsdirektøren vil likevel fremme forslag om at fakultetsstyret går inn for tre biologiske institutter som en mellomløsning på vei mot visjonen om en samlokalisering på HIB/Marineholmen. Fakultetsdirektøren ser her for seg at det terrestrisk orienterte instituttet blir lokalisert ved Realfagbygget og at de marine og molekylærbiologiske instituttene forblir lokalisert på HIB. Dette er i tråd med den sekundære anbefalingen til arealkomiteen. Termene benyttet for å beskrive de tre alternativene er hentet fra innstillingen til biofagkomiteen, og fakultetsdirektøren ønsker å presisere at disse termene på ingen måte må reflektere mulige fremtidige navnevalg. En løsning som her beskrevet kan medføre at marint orienterte fagmiljøer ved Zoologisk institutt vil ønske å flytte fra Realfagbygget til HIB. Videre bør alle vitenskapelige tilsatte ved Bergen Museum som har tilknytning til miljøene i Realfagbygget samlokaliseres der. I

denne sammenhengen bør fagfeltene taksonomi, systematikk og biogeografi få en ny gjennomgang i henhold til de anbefalinger som ligger i biofagevalueringen og fagplanen med forslag til oppfølgingstiltak som nå vil komme fra Forskningsrådet. Institutt for mikrobiologi mener det er viktig at det mikrobiologiske fagmiljøet holdes samlet uavhengig av en reorganisering. Det taler for at Institutt for mikrobiologi i sin helhet fusjoneres med enten nåværende Institutt for molekylærbiologi eller nåværende Institutt for fiskeri- og marinbiologi. Både faglige hensyn, men også situasjonen når det gjelder undervisning, kan være utslagsgivende her (se vedlagte tabellverk). En fysisk samlokalisering vil kunne realiseres med en sydlig utvidelse av bioblokken.

I forbindelse med innføringen av kvalitetsreformen er det bestemt at det bare skal være *en* bachelorgrad innenfor biologi. Dette taler for at instituttene med biologisk aktivitet skal ha *ett* felles programstyre. Dette vil være et skritt på vei i riktig retning mot et stort felles biologisk institutt. Molekylærbiologisk institutt vil ha sin egen bachelorgrad, og følgelig ha et eget programstyre. Det samme gjelder for bachelorgraden innen havbruk.

Følgende avklaringer er nødvendig før dette kan implementeres:

1. Det må utredes hvilke fagmiljøer og funksjoner ved Zoologisk institutt som bør flyttes til HIB og det må klargjøres hvilke arealer som snarlig kan stilles til disposisjon der.
2. Det må klarlegges om Institutt for mikrobiologi ønsker å fusjonere med nåværende Institutt for molekylærbiologi eller med nåværende Institutt for fiskeri- og marinbiologi. Det forutsettes at fusjonen iverksettes før fysisk samlokalisering kan realiseres.
3. Det må klarlegges om det er andre fagmiljøer enn de som her er nevnt som ønsker en annen tilknytning.

Fakultetsdirektøren fremmer videre forslag om at, i tråd med anbefalingene fra både biofag- og areakomiteen (fakultetsstyresak 192/02), de biologiske fagmiljøene samles på HIB/Marineholmen. Denne løsningen krever imidlertid større plass enn det en sydlig utvidelse av bioblokken gir rom for. Alternativer som kan gi en samlokalisering av biologene (byggetrinn II på HIB, en ny etasje på bioblokken eller en utvidelse i sydlig retning av bioblokken) må vurderes av universitetsledelsen.

Fakultetsdirektøren vil foreslå at biofagkomiteen igjen trer sammen, men denne gangen ledet av prodekanus Hans Petter Sejrup, for å forberede og gjennomføre de tiltak som er nødvendig for å komme gjennom neste fase i omorganiseringen. Biofagkomiteen vil ikke ha bruk for noen faglig sekretær i denne runden, men vil få stilt til rådighet tilstrekkelig administrativ hjelp med den til enhver tid nødvendige kompetansen.

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Fakultetet vil arbeide langsiktig for å realisere en samling av de biologiske fagmiljøene på HIB/Marineholmen
2. De fem biofaglige instituttene reduseres fra og med 01.01.2004 til tre institutter.
3. Innen 11.04.2003 skal det utredes hvilke fagmiljøer og funksjoner ved Zoologisk institutt som bør flyttes til HIB og det må klargjøres hvilke arealer som snarlig kan stilles til disposisjon der.
4. Innen 11.04.2003 skal det avklares om Institutt for mikrobiologi skal fusjoneres med nåværende Institutt for molekylærbiologi eller nåværende Institutt for fiskeri- og marinbiologi
5. Innen 11.04.2003 skal det avklares om det er andre fagmiljøer enn de som her nevnt i punktene over som ønsker en annen tilknytning.
6. Innen 01.05.2003 vil det bli opprettet utvalg som skal legge til rette for implementeringen av omorganiseringen (etter modell fra opprettelsen av et nytt Institutt for geovitenskap)
7. Det vil bli tilsatt instituttledere ved de tre biologiske instituttene i løpet av 2004.

Fakultetsstyret vil be biofagkomiteen om igjen å tre sammen for å forberede og gjennomføre de tiltak som er nødvendig for neste fase i omorganiseringen. Biofagkomiteen vil denne gangen bli ledet av prodekanus Hans Petter Sejrup. Fakultetsstyret ber videre fakultetsdirektøren om å stille administrativ hjelp til rådighet for komiteen.

Fakultetsstyret presiserer at dette er en mellomløsning på vei mot et stort biologisk institutt samlokalisert på HIB/Marineholmen. Dersom biofagkomiteen i løpet av arbeidet skulle komme frem til at det likevel er bedre med to

biofaglige institutter (ett biologisk rettet og et molekylærbiologisk rettet) som ikke er fullt ut samlokaliserte, er også det en løsning som fakultetsstyret kan gi sin tilslutning til. Fakultetsstyret vil videre be fagmiljøene som skal lokaliseres på HIB om å bruke denne anledningen til å samle mest mulig av den marine aktiviteten i nye og hensiktsmessige forskningsgrupper. Fakultetsstyret vil også be fagmiljøene som blir igjen i Realfagbygget, samt Bergen Museum, om å se på muligheter for å styrke fagfeltet taksonomi, systematikk og biogeografi (inkludert marine organismer) og at også de ser på nye sammensetninger når det gjelder tilstøtende faggrupper innenfor det nyetablerte instituttet.

Bergen, 6. oktober 2002
RET

Kjell A. Sælen
fakultetsdirektør

Vedlegg:

- 1. Tabeller over produksjon av vekttall og kandidater de siste årene.
- 2. Organisering av biofaget ved UIB
- 3. Instituttens høringsuttaleser

UNIVERSITETET I BERGEN
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode: 021		Fakultetsstyresak: 192
Saksnr.: 02/5261/MN		Møte: 13. november 2002
FREMTIDIG AREALSTRATEGI FOR DET MATEMATISK-NATURVITENSKAPELIGE FAKULTET		

Fakultetsstyret vedtok i styremøtet 21. november 2001 en strategisk plan for omstilling og kvalitet: "Fra detaljstyring til fristilling". I styremøtet 19. desember ble det vedtatt en påfølgende tiltaksplan.

I Strategisk plan står det:

Endringer i arealdisponeringer ved fakultetet har en lang tradisjon for å være vanskelig. I den prosessen som er skissert, er det likevel viktig å foreta noen endringer for å få til hensiktsmessige samlokaliseringer.

Følgende endringer i arealsituasjonen skal vurderes:

- Fakultetet bør være med som aktør under planleggingen av HIB II. Skal en få samlokalisert et stort biologisk institutt, er det nødvendig at fakultetet får tilgang på nye lokaler i et nybygg
- Matematisk institutt er i dag delt i to. Det er ønskelig å finne plass til instituttet i de lokalene som blir ledig i HIB når IT-avdelingen flytter ut
- Samlokalisering av de biologiske miljøene
- Fakultetssekretariatet samlokalisert nærmere fagmiljøene. Dette er en oppfølging av at fakultetet orienterer seg mer mot instituttene. Det siste må også sees i sammenheng med omorganiseringen av Unifob og en eventuell samlokalisering med deres administrasjon for aktuelle avdelinger. Ledige lokaler etter Matematisk institutt i Godskes hus er et alternativ som godt kan vurderes i denne sammenhengen.

I Tiltaksplanen følges Strategisk plan opp med følgende tiltak:

Fakultetet står ovenfor mange nye utfordringer, både når det gjelder faglig og organisatorisk samarbeid. Institutter skal slås sammen, det er ønskelig med stor grad av samlokaliseringer og fakultetet vil måtte finne plass til nye Senter for fremragende forskning. Videre bør også de nye avdelingene i Unifob få en hensiktsmessig plassering. Mye tyder på at arealbruken ikke lenger er optimal og det legges derfor opp til en total gjennomgang av arealene ved fakultetet.

Fakultetsdirektøren har vært i kontakt med Universitetsdirektøren, som er enig i at en slik gjennomgang er nødvendig. Avtroppende dekanus Eirik Sundvor skal, med hjelp fra kontorsjef Hans Ebbing (EIA) og rådgiver Randi E. Taxt, lede et arbeid der en skal se på dagens utnyttelse av arealene ved fakultetet og foreslå nye og mer hensiktsmessige løsninger, som også tar hensyn til de nye utfordringene fakultetet står ovenfor på arealsiden. Førstekonsulent Tore Berget vil også bistå i arbeidet.

Gruppen får frist 1 mai 2002 med å levere en ferdig oversikt med nye forslag og saken skal behandles i fakultetsstyret før sommeren.

Arealkomiteen leverte sin innstilling 10. juli 2002 og konkluderer med at tilstrekkelig plass innenfor fakultetets samlede arealmasse, men at arealene er noe skjevt fordelt mellom instituttene. Planen kommer med følgende overordnede anbefalinger:

1. Færre og større bygg
2. Primært bør Biofaget i sin helhet samles på HIB. Sekundært, og som en mellomløsning, et miljø på HIB og ett miljø på Realfagbygget
3. All geofaglig aktivitet, på sikt inkludert Geofysisk institutt og Bjerknnessenteret, samlokaliseres i Realfagbyggets søndre del. Sekundært anbefalerkomiteen at Geofysisk institutt og Bjerknnessenteret samlokaliseres i Allegt. 70 og Jahnebakken 3 og 5 (med et mulig unntak av undervisningslaboratoriet i Jahnebakken 3).
4. Institutt for informatikk får på kort sikt mer tilgang til arealer på HIB (etter IT-avdelingen). På lang sikt anbefaler komiteen at Informatikk og Matematikk samlokaliseres i Allegt. 70 og i Jahnebakken 3 og 5.

5. Realfagbyggets nordre halvdel settes av til kjemiske fag, inkludert Avdeling for petroleumsvirksomhet, Center for Integrated Petroleum Research og Farmasistudiet.
6. Realfagbygget oppgraderes til et moderne forskningsbygg og revitaliseres som et realfagstorg i tråd med intensjonene i Kvalitetsreformen.
7. Det må innføres strengere sikkerhetstiltak i byggene ved fakultetet ved avlåsing og innføring av nøkkelkort. I Realfagbygget må den reduserte tilgangen til bygget kompenseres ved å opprette en felles resepsjon i bygget.
8. Museumsvirksomheten må forbli i Realfagbygget og de botaniske og geologiske magasinene må få utvidet plass i kjelleren. Bergen Museum bør også etablere en synlig formidlingstjeneste i tilknytning til ekspedisjonen i Realfagbygget.
9. Fakultetsbiblioteket må utvides i Johs. Brunsgt. 12 (enten oppover eller nedover i etasjene) når det blir ledige lokaler her. Arealkomiteen anbefaler også at det opprettes et læringssenter i tilknytning til biblioteksfunksjonen hvor studentene har god tilgang til lesesaler, grupperom og PC-rom.
10. Mest mulig laboratorieaktivitet organiseres i åpne store lokaler. Dette er en fysisk organisering som er miljøskapende og mer fleksibel enn dagens organisering ved fakultetet med mange små laboratorier. Fakultetet bør også vurdere om en sentralisering av forvaltningen av laboratoriearealene bør gjennomføres.
11. I forbindelse med innføringen av kvalitetsreformen bør fakultetet derfor se på en mer fleksibel organisering av undervisnings-lokalene. Undervisningsrommene må benyttes på tvers av instituttgrenser, og undervisningslaboratoriene må planlegges mindre spesialiserte for å kunne nyttes av flere fag. Fakultetet må også se på muligheten for å innføre flere grupperom med en kapasitet på ca 20 – 25 studenter.
12. Det bør gjennomføres en undersøkelse om studentenes bruk av lesesaler. Denne undersøkelsen må gjennomføres sammen med studentene og hvor konsekvensene av innføringen av kvalitetsreformen, både på bachelor- og mastergradsnivå, må tas med som en viktig forutsetning. Videre bør det vurderes nye og mer integrerte løsninger mellom lesesaler, PC-rom, seminarrom og bibliotek.
13. Fakultetet bør prøve å samle mest mulig av bestillingene, spesielt av kjemikalier, for instituttene på Realfagbygget mot lageret som i dag er ved Kjemisk institutt. For å sikre nærhet til brukerne, bør det også opprettes et lager og en bestillingsentral på HIB.
14. Det mekaniske verkstedet på Fysisk institutt må fortsatt være hovedverkstedet for fakultetet. Verkstedlokalene i Allegt. 70 og på Marineholmen. I Realfagbygget bør det ikke være mer en ett verksted, og dette bør lokaliseres til Geologisk institutts arealer i kjelleren.
15. Mange institutter bør gå igjennom og effektivisere bruken av kontorlokalene.
16. Opprydding og bedre utnyttelse av lagerrom
17. Det må opprettes gjennomgangslokaler og utleielokaler for kortsiktige leieforhold i arealene etter Bjerknessenteret i Bjørn Trumpys hus og evt. I Allegt. 36.
18. Det må avsettes ressurser til en etappe II i arealplanleggingen.

Innstillingen ble sendt til instituttene med høringsfrist 12. september 2002.

Alle instituttene sendte inn høringsuttalelser. I tillegg har det kommet inn uttalelser fra Bergen Museum, Program for prosesseteknologi, Senter for arboret og hagedrift, Botanisk hage, Elektronmikroskopisk felleslaboratorium og Bjerknessenteret. Høringsuttalelsene er vedlagt saken.

Universitetsdirektøren, i samråd med fakultetsdirektøren, oppnevnte i møte 13.09.02 en arbeidsgruppe bestående av Hans Ebbing fra EIA, Lars N. Larsen fra Forskningsavdelingen og Randi E. Taxt fra fakultetet, for å hurtig kunne finne frem til løsninger for SFF, FUGE. og de skisserte instituttsammenslåingene. På fakultetets styrer og kontorsjef-seminar på Solstrand, 19. og 20 september 2002, ble det gitt en gjennomgang av arealkomiteens innstilling og på bakgrunn av instituttenes høringsuttalelser og møter med Universitetsdirektøren, ble en plan for videre arbeid med fakultetets arealplan skissert. Denne planskissen avvek fra komiteens innstilling i følgende: Institutt for informatikk blir værende på HIB, Geofysisk institutt og Bjerknessenteret blir på sikt samlokalisert i Allegt. 70 og Jahnebakken 5. Inntil da blir Bjerknessenteret lokalisert i Bjørn Trumpys hus og i Allegt. 70.

Resultatene av arbeidsgruppen arbeid er så langt følgende:

- Institutt for informatikk får benytte 1. etasje i datablokken i HIB til laveregradsanlegget som i dag er plassert i auditoriefløyen. Prosjekteringen av dette arbeidet er i gang. Kode/kryptogruppen, som kom til siste runde i SFF-

finalen, og som har oppnådd svært gode fagevalueringer, ønsker å opprette eget forskningssenter. Selmer-senteret blir en integrert del av Institutt for informatikk, men har fått egne lokaler i 5. etasje i datablokken. Innflytting påregnes rundt årsskiftet.

- Computational Bioinformatics Unit (CBU), har fått midler til en teknologiplattform under FUGE-programmet. Senteret, som er en del av Avdeling for beregningsvitenskap i Unifob, prosjekteres nå sammen med dette i mellombygget på HIB (begge etasjer)
- Senter for virologisk forskning skal flytte til Armauer Hansens hus. Det er fra EIA indikert at dette vil skje innen høsten 2003. Når disse lokalene blir ledig, vil de bli benyttet i biologikabalen, og da fortrinnsvis til aktivitet knyttet nært opp til Molekylærbiologisk institutt. Transitlokaler i datablokken (2 .etasje og 5 etasje) vil også bli stilt til rådighet som midlertidige lokaler for biologisk aktivitet (inkludert bioinformatikk).
- Fysisk institutt har satt i gang en imponerende romkabal for å få plass til en utvidelse av Bjerknessenteret. Instituttet får i denne prosessen gjennomført en del sårt tiltrengt oppussing og får skiftet lysarmatur. På sikt vil instituttet få, sammen med Matematisk institutt, disponere Auditoriefløyen til undervisningsformål.
- Geofysisk institutt, sammen med Bjerknessenteret, arbeider nå med en romkabal for å få samlokalisert resten av Bjerknessenteret (se punktet ovenfor).
- Center for Integrated Petroleum Research (CIPR) blir plassert i 4. etasje i Realfagbygget (nordenden). Dette innebærer at Kjemisk institutt må trekke seg sammen nedover i etasjene og underetasjen må bygges om til mer hensiktsmessige brukslokaler (det er i dag verksteder som er lite i bruk). De store undervisningsalene til grunnundervisning i uorganisk kjemi vil bestå i sin nåværende form og ikke inngå som en del av senteret. Det oppfordres imidlertid til noe mer intensiv bruk av disse undervisningslokalene. Zoologisk institutt kan også bli berørt av denne omrokeringen ved at de må avgi overskuddslokaler. Hvem på instituttet dette vil angå og hvordan dette skal skje, vil selvsagt avhenge av utfallet av omorganiseringen av biologifaget (se sak 191/02).
- Institutt for geovitenskap har begynt å prosjektere ny felles administrasjon, samt noen mindre ombygginger for bedre å kunne utnytte de eksisterende lokalene. Instituttet må avgi lokaler både i 3 etasje i Realfagbygget (innenfor Kjemisk institutt sitt område) og i Allegt. 70, for at det skal bli plass til Bjerknessenteret. Instituttet får imidlertid noe plass til rådighet ved at de som er tilknyttet CIPR flytter opp i 4. etasje.

Universitetsdirektøren har bedt Arbeidsgruppen om å sørge for at de nyetablerte Sentre for fremragende forskning, Selmer-senteret og CBU vil fremstå som forbilder for de øvrige fagmiljøene ved fakultetet når det gjelder arealutnyttelse. Dette innebærer en arealutnyttelse som mer ligner den man kan finne i utlandet hvor bl.a professorkontorer ikke er et eget begrep, stipendiater og postdoktorer sitter to til fire på ett kontor og det er store åpne laboratorier hvor mesteparten av utstyret er felles for hele enheten.

FAKULTETSDIREKTØRENS KOMMENTARER:

Fakultetsdirektøren vil berømme komiteen for et grundig arbeid. Både gjennomgangen og det tallmaterialet som er produsert i sakens anledning vil være viktig når fakultetet skal implementere alle de faglige og organisatoriske endringene som vil finne sted i årene fremover. Videre vil fakultetsdirektøren berømme instituttene, og de andre høringsinstansene, for gode og poengterte uttalelser. Fakultetsdirektøren vil til slutt peke på at samarbeidet mellom institutt, fakultet og sentralt nivå så langt har vært meget godt i denne saken og de enkelte delene synes å gli lettere enn det som så langt har vært normen for arealsaker.

Som det sies i strategiplanen, er arealsaker likevel kjent for å være vanskelig å håndtere, og det er en kjensgjerning at sterke følelser settes i sving hos dem som blir berørt . Det er ikke ønskelig å flytte på institutter, fagmiljøer eller enkeltpersoner uten at det er foretatt grundige gjennomganger som sier hvorfor det er nødvendig. Fakultetet har mye tung, eksperimentell aktivitet og flytting av disse er både kostbart, tidskrevende og slitsomt for dem det angår. Videre innebærer flytting tap av verdifull forskningstid. På den annen side er det slått fast at fakultetet totalt sett disponerer nok arealer og arealer er en kostbar ressurs. Dersom fakultetet stadig vekk utvider sin arealmasse uten først å se på muligheten for å effektivisere bruken av de eksisterende arealene, vil til slutt en stadig større andel av fakultetets ressurser bindes opp i faste utgifter. I sin tur vil dette reduserer muligheten for å kunne øke andelen rene drifts- og utstyrsmidler til forskning og undervisning.

Det er, etter fakultetsdirektøren sin mening, to måter å få til en bedre arealutnyttelse på;

- a) kvitte seg med overskuddsarealer
- b) få inn mer virksomhet i form av ekstern finansiering

Areal saker er normalt en type sak som ikke behandles i fakultetsstyret da er delegert fra kollegiet til Universitetsdirektøren, som i sin tur har delegert sakene videre til fakultetsdirektøren. Fakultetsdirektøren vil likevel denne gangen be fakultetsstyret om å vedta noen hovedprinsipper for fakultetets langsiktige arealplanlegging da disse beslutningene er viktige for fakultetets fremtidige virksomhet. Fakultetsdirektøren er av den oppfatning at en bedre arealstrategi kan være med å bidra til å gi konkurransefortrinn i den stadige kampen om eksterne forskningsmidler. Dersom denne strategien lykkes, vil det sannsynligvis ikke bli nødvendig at virksomheter må presse seg sammen utelukkende for at fakultetet må kvitte seg med overskuddsarealer. Fakultetsdirektøren er videre av den oppfatning at ved innføring av internhusleie (fra 01.01.03) vil de fleste institutter også gå gjennom sin disponible arealmasse i et nytt lys.

Hovedmålsetning i fakultetets arealstrategi bør være følgende:

- Samlokalisering av organisatoriske enheter og nærliggende lokalisering av beslektede virksomheter som f.eks. Sentre for fremragende forskning, andre sentre og Unifob-avdelinger for å få en best mulig faglig samhandling.
- Kvalitetsreformen legger opp til en tettere integrasjon mellom studenter og forelesere/veiledere. Dette vil medføre et større behov for grupperom og arbeidsplasser for studentene innenfor instituttenes arealer.
- Ekspansjon innenfor områder med høy utnyttelsesgrad, må føre til fortetting innenfor områder med mindre utnyttelsesgrad.

Som arealstrategi for de gjeldende fagområder vil fakultetsdirektøren foreslå følgende:

- Alle biologiske aktiviteter, inkludert molekylærbiologi og den faglig museale virksomheten innenfor zoologi og botanikk, bør på lang sikt samles på HIB. Det bør arbeides for at det kan realiseres et tilbygg til bioblokken på HIB innen tre år, og at denne blir forbehold biologisk aktivitet slik at Institutt for mikrobiologi i sin helhet kan flyttes til HIB. Universitetet må melde sin interesse i et byggetrinn II på HIB slik at egnede lokaler for resten av biologimiljøet kan realiseres.
- I forbindelse med omorganiseringen av biologifaget bør det så raskt som mulig tilstrebes at marin virksomhet i all hovedsak samles på HIB, mens de mer akvatiske og tørre aktivitetene samles i Realfagbygget. All museal faglig aktivitet innen zoologi og botanikk bør snarest samles i Realfagbygget, noe som innebærer at det bør finnes plass til den aktiviteten innen zoologi som i dag er lokalisert på Bergen Museum.
- Informatikkfag, inkludert bioinformatikk, bør være samlokalisert på HIB og det bør tas høyde for en eventuell ekspansjon innenfor dette fagfeltet ved ikke å legge permanent virksomhet, som er vanskelig å flytte, i tilstøtende arealer.
- Fysiske fag, inkludert prosess teknologi, vil være lokalisert i Bjørn Trumpys hus. Dersom faget viser samme tendens til økende eksternt finansiert virksomhet som i dag, er det mye som tyder på at når samlokaliseringen av Bjerknessenteret i Allegt. 70 og Jahnebakken 5 er blitt en realitet, vil instituttet sammen med Program for prosess teknologi kunne dokumentere et behov for disse arealene.
- Realfagbygget vil på lang sikt bli et bygg med hovedvekt på kjemiske, geovitenskapelige og matematiske fag. Dette innebærer at Matematisk institutt flyttes til Realfagsbygget når samlokaliseringen av det biologiske fagmiljøet på HIB er blitt en realitet. Fakultetet vil da ikke lenger ha behov for arealene i Godskes hus.
- Arbeidet med å stenge og sikre Realfagbygget må igangsettes umiddelbart og i den forbindelse må det etableres en ekspedisjon i underetasjen av bygget. Fakultetet vil også arbeide for å realisere å etablere et "Realfagstorg" i tråd med arealkomiteens forslag.
- Fakultetet vil ta de andre forslagene som er fremmet av arealkomiteen med seg i det videre arbeidet med å realisere fakultetets arealstrategi.

Arealkomiteen fremmer i appendiks et forslag om en sentralisering av forvaltningen av forskningslaboratorier. De fleste instituttene går i sine høringsuttalelser i mot en slik ordning. Fakultetsdirektøren ser at en sentralisering av den totale laboratoriedriften kan være en måte å sikre optimal bruk av både undervisning- og forskningslaboratorier. Imidlertid bryter en slik ordning fundamentalt med de prinsipper fakultetet nå arbeider etter for å styrke den faglige

ledelsen, hvor full råderett over tilgjengelige ressurser som instituttet disponerer, inkludert arealer, er satt som en forutsetning for å kunne utøve faglig lederskap.

FORSLAG TIL VEDTAK:

Fakultetsstyret sluttet seg enstemmig til fakultetsdirektørens forslag til fremtidig arealstrategi for fakultetet.

Bergen, 6. oktober 2002
RET

Kjell A. Sælen
fakultetsdirektør

Vedlegg:

- 1. Arealer ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet – en gjennomgang og forslag til nye løsninger
- 2. Instituttens høringsuttaleser

Arkivkode:		Fakultetsstyresak: 193
Saksnr.:		Møte: 13. november 2002
FORSLAG TIL UTLYSING AV STILLINGER VED FAKULTETETS INSTITUTTER I 2003		

Fakultetet har ikke fått ramme for budsjettet for 2003 enda. Dette vil først være klart når Stortinget har sluttbehandlet budsjettet i begynnelsen av desember. Forslaget fra Regjeringen indikerer likevel at vi må regne med at 2003 budsjettet også blir vanskelig, ikke minst pga. de store lønnstilleggene i 2002 og manglende lønns- og priskompensasjon for 2003. Slik sett vil situasjonen for fakultetet kunne sammenlignes med de problemer som inntektsoppgjøret i 2002 har skapt for kommuneøkonomien rundt om i Norge.

Fakultetet vil i forbindelse med neste års budsjett forberede instituttene på en overgang til rammebudsjetter med økte fullmakter i forbindelse med tilsetting av instituttledere. Det vil innebære at instituttene i sine budsjetter for 2003 vil bli gitt en totalramme som omfatter både lønns- og driftsbudsjett (annuum). Når det gjelder utlysning av stillinger for 2003 vil fakultetet vise stor tilbakeholdenhet, men vil likevel forsøke å bidra til å gjennomføre noen av tiltakene som det legges opp til i strategiplanen vedtatt i desember 2001. Utvidelse av totalrammen i forbindelse med nye stillinger i 2003, betyr ikke nødvendigvis at rammen for det aktuelle instituttet holdes på samme nivå i fremtiden. Det vil være behov for å justere rammen for institutter i forbindelse med avgang. Ved fordelingen for 2002 ble det ikke gitt anledning til utlysninger innenfor geo-fagene, siden de var i gang med diskusjonen ometablering av et nytt institutt. Denne situasjonen er nå avklart og derfor blir det gitt adgang til å øke den vitenskapelige staben på det nye Institutt for geovitenskap.

Botanisk institutt

Botanisk institutt ønsker å lyse ut en stilling i botanisk økologi etter Arnfinn Skogen som går av for aldersgrensen 31/12-2002. Fakultetet viser til tilsettingen av Stefan Ekman i styremøtet 7/12-1999, hvor det ble slått fast at tilsettingen var betinget av at en stilling som ble ledig ved Skogen eller C.C. Bergs avgang, eventuelt ved fylte 70 år og senest i 2005, skulle dras inn. I mellomtiden har Hilary Birks blitt tilsatt som professor i ny stilling og på den måten tilført instituttet økte ressurser. Slik situasjonen er, blir det derfor foreslått at en utsetter utlysning av stillingen i botanisk økologi, og at stillingen vurderes utlyst tidligst i 2004, med eventuell tilsetting i 2005.

Fysisk institutt

Instituttet har fremmet forslag om utlysning av to vitenskapelige stillinger og to tekniske stillinger. I inneværende år har instituttet fått lyst ut to vitenskapelige og en teknisk stilling. I den tekniske stillingen det foretatt tilsetting og de to vitenskapelige er under tilsetting. Fakultetet har vært opptatt av at instituttet skulle gi sin tilslutning til at de av instituttets tilsatte som er knyttet til Program for gassprosessering skulle bli en integrert del av instituttet, og at samarbeidet mot bl.a. Kjemisk institutt om dette programmet var et viktig bidrag til å markere fakultetets teknologiske satsing. Fakultetet tror at dette nå er blitt en viktig del av instituttets profilering, og har oppfordret instituttet til å vurdere en navneendring til Institutt for fysikk og teknologi. For å opprettholde aktiviteten innenfor området prosess-sikkerhetsteknologi, foreslår fakultetet at instituttet får lyse ut en stilling som førsteamanuensis. Innenfor fagfeltet optikk er det i dag 2 faste vitenskapelige stillinger, men når Ingar Singstad slutter 30. april 2003, blir gruppen redusert til kun en stilling (Jakob Stamnes). Det vil være en umulig oppgave å opprettholde den store forskningsaktiviteten som Stamnes i dag har samtidig som han skal ivareta emneundervisning på 21 vektall innenfor dagens undervisningsprogram. Fakultetet vil foreslå at det lyses ut en stilling i optikk. Videre foreslås det at tidspunkt for utlysning av de to stillingene ordnes slik at stillingen i optikk lyses i første halvdel av 2003 og stillingen i prosess-sikkerhetsteknologi i andre halvdel.

For øvrig vil fakultetet berømme den aktivitet og evne til nyskapning som instituttet har fremstått med i en periode da

instituttet har mistet mange av sine vitenskapelig tilsatte ved pensjonering. Fakultetet er informert om at en av de tekniske stillingene (etter Ruth Rongved), er blitt erstattet gjennom et godt omstillingsarbeid internt ved instituttet.

Stillingen som overingeniør (etter Espen Vorland) blir foreslått utlyst for å ivareta helt nødvendig IT-teknisk assistanse. Fakultetet erkjenner instituttets behov for å være vel kvalifisert og bemannet på dette området og tilrår utlysning.

Kjemisk institutt

Kjemisk institutt er et stort institutt med mange studenter spesielt på lavere grad. Instituttet har ikke studiekonsulent og i forbindelse med gjennomføringen av Kvalitetsreformen med økte studieadministrative oppgaver, anbefaler en at instituttet får opprettet en stilling som studiekonsulent. Behovet for en studiekonsulent øker betraktelig dersom et profesjonsstudium i farmasi skal etableres som et tverrfaglig studium mellom fakultetet og Det medisinske fakultet. I første omgang vil stillingen kunne finansieres med 50% av midler knyttet til Kvalitetsreformen.

Geologisk institutt

Det vises til fakultetsstyrets i møte 11. mars 2002 (sak 32/02) hvor forslag til utlysning av stillinger ved fakultetets institutter i 2002 ble behandlet hvor det ble vedtatt at nye stillinger innen geofagene måtte vente til etableringen av det nye instituttet var kommet lenger. Geologisk institutt fremmer nå forslag om tilsetting i en vitenskapelig. Fakultetet støtter forslaget om tilsetting uten utlysning av Haflidi Haflidason som professor i fast stilling innen dypvannsmarin geologi. Tiltaket er en nødvendig fornying og styrking av et viktig satsingsfelt for instituttet. Haflidason har en meget omfattende virksomhet og har en stor prosjektportefølje, og er en forsker som gjennom sin marine virksomhet og bruk av Håkon Mosby, har etablert et samarbeid med forskere fra mange europeiske land.

Institutt for den faste jords fysikk

Instituttet har fremmet forslag om en vitenskapelig stilling, utlyst innenfor reservoargeofysikk. Stillingen er av stor betydning for å optimalisere en utnyttelse av eksisterende oljefelt. I dag er det kun en ansatt ved instituttet som har sin forskningsaktivitet innen dette feltet. Fagfeltet er av stor betydning både forsknings- og undervisningsmessig, og har stor betydning for petroleumsindustrien. Stillingen vil også få betydning for det tverrfaglige samarbeidet som etableres innen petroleumsforskning ved UiB, og gjennom SFF i petroleumsforskning.

Institutt for informatikk

Høsten 2002 startet et tverrfaglig profesjonsorientert IKT-studium opp med 24 studenter. I tilknytning til dette ble det engasjert en administrativ koordinator for 1 år. Stillingen er finansiert ved 1/4 fra SV-fak., 1/4 fra Mat.nat.fak. og 1/2 fra ledig administrativ stilling ved instituttet. Det har vist seg at etableringen av et nytt profesjonsstudium som et samarbeidsprosjekt mellom to fakultetet, krever en betydelig administrasjon og koordinering. For å etablere best mulig rutiner og gi de første kullene studenter best mulig støtte og oppfølging, foreslår fakultetet at en får anledning til å videreføre engasjementet ved at stillingen blir lyst ut, eller at vedkommende som er engasjert blir forlenget i 1 år. Fakultetet ser også denne stillingen i sammenheng med forslaget om et tverrfakultært studium i informatikk, matematikk og økonomi.

Institutt for mikrobiologi

Instituttet ønsker å lyse ut en stilling som førsteamanuensis i mikrobiologi. Det argumenteres med at to stillinger nå er ledige (etter Knut Pedersen og Torleiv Lien). I utgangspunktet ønsker fakultetet å utsette alle utlysninger innen biologiske fag til en har behandlet den framtidige organiseringen av de biologiske fagene. Instituttet har imidlertid pekt på at det er viktig å få en tilstrekkelig bemanning med tanke på den nye Bachelor-graden i biologi hvor mikrobiologi får en sentral rolle i første delen av studiet. Det blir også fremhevet at det ved instituttet er mange vel kvalifiserte kvinnelige rekrutter til en slik stilling. Fakultetet vektlegger begge disse argumentene, ikke minst det siste. Rekruttering av kvinner til vitenskapelige stillinger er et innsatsområde for fakultetet, men for å oppnå resultater på dette området, må nye stillinger lyses ut.

Geofysisk institutt

Instituttet viser til at to stillinger er blitt ledige (etter Martin Mork og Herman Gade), og ønsker å styrke og erstatte noe av den kompetanse som disse har representert. Instituttet ønsker en bred utlysning med tanke på å rekruttere en person med bred generell kompetanse i fysikk/dynamisk oseanografi. Instituttet ønsker en person med høy internasjonal

kompetanse, som kan bidra til å fornye og styrke fagmiljøet i oseanografi. Fakultetet ser det som viktig at en rekrutterer personer som har en forskningsprofil hvor bl.a. aktiv bruk av det nye forskningsfartøyet som bli klart neste sommer er viktig. Fakultetet ser stillingen som et viktig bidrag til å markere fakultetets bredde i den marine satsingen.

Matematisk institutt

Instituttet foreslår utlyst en stilling i anvendt matematikk. Det vises til situasjonen på instituttet, hvor flere av de ansatte nærmer seg pensjonsalderen, og noen ansatte har gått ned i redusert stilling. I evalueringen av matematikk pekes det på den høye gjennomsnittsalderen til den vitenskapelige staben og det anbefales en aktiv rekrutteringspolitikk for ikke å komme i en situasjon hvor store deler av staben må skiftes ut samtidig. Forskere innen anvendt matematikk vil bli engasjert i begge de SFF’ene som etableres ved fakultetet. I tillegg vil noen bli engasjert i en SFF ved Universitetet i Oslo. Gjennom en ny stilling ønsker instituttet å tiltrekke seg yngre krefter som kan ta del i grunnundervisningen, og på denne måten starte en gradvis utskifting av staben generelt, og i hydrodynamikk/havmodellering spesielt. Fakultetet ser dette som et viktig breddetiltak, ikke minst når det gjelder begynnerundervisningen i matematikk. Begynner undervisningen i matematikk står i en særstilling ved fakultetet og har vært et innsatsområde gjennom de siste årene. Stillingen vil også styrke den marine profilen til fakultetet.

Zoologisk institutt

I forbindelse med Bachelor-programmet i biologi og pilotprosjektet som starter ved for fullt ved årsskiftet, ønsker en å engasjere en koordinator i 15 måneder. Stillingen ønskes lagt til Zoologisk institutt, som overtok ansvaret for grunnemnet i biologi da Solveig Aasheim sluttet i mars 2002. Fakultetet ser dette som et viktig fellestiltak som det haster å få på plass på en best mulig måte. Stillingen vil finansieres i 50% av midler bevilget til gjennomføring av kvalitetsreformen.

Molekylærbiologisk institutt

Forskning og undervisning ved Molekylærbiologisk institutt er i stor grad laboratorieintensiv og krever støtte fra teknisk personale. Instituttet har nå fått ledighet i en stilling som avdelingsingeniør. For å kunne drive forskningsprosjekter videre, er flere vitenskapelig tilsatte avhengig av teknisk støtte fra denne stillingen. Den pågående satsingen på FUGE-relaterte virksomhet blir vanskelig dersom instituttet ikke får opprettholde den tekniske staben. Fakultetet vil derfor foreslå at avdelingsingeniørstillingen lyses ut.

TABELL

Institutt	Vit. stillinger	t/a stillinger
Botanisk institutt		
Fysisk institutt	2	1
Geofysisk institutt	1	
Geologisk institutt	1	
Institutt for den faste jords fysikk	1	
Institutt for informatikk *		1
Institutt for mikrobiologi	1	
Kjemisk institutt		1
Matematisk institutt	1	
Molekylærbiologisk institutt		1

Zoologisk institutt *		1
Totalt foreslått utlyst i 2003	7	5

*** Midlertidige stillinger**

FORSLAG TIL VEDTAK:

Fakultetsstyret vedtok enstemmig å slutte seg til fakultetsdirektørens forslag om å lyse ut 7 vitenskapelige og 5 teknisk/administrative stillinger. Styret tok til etterretning at 2 av de administrative stillingene er engasjementer og at 2 er delvis finansiert ved hjelp av midler bevilget til kvalitetsreformen.

Bergen, 5. november 2002
KSAE/KBJ

Kjell A. Sælen
fakultetsdirektør

UNIVERSITETET I BERGEN
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode: 222		Fakultetsstyresak: 194
Saksnr.: 02/2220/MN		Møte: 13. november 2002
KOMPETANSEOPPRYKK TIL PROFESSOR I GEOLOGI – FORSLAG TIL NASJONAL BEDØMMELSESKOMITE 2002-2004		

Geologisk institutt foreslår i brev av 11. oktober 2002 at den nasjonale bedømmelseskomiteen for geologi for 3-årsperioden 2002–2004 får følgende sammensetning:

- Professor Michael R. Talbot, Geologisk institutt, Universitetet i Bergen, **leder**
- Professor Sylvi Haldorsen, Institutt for jord- og vannfag, Norges landbrukshøgskole
- Museumsdirektør professor Elen Roaldset, Universitetets naturhistoriske museer og Botanisk hage, Oslo
- Professor Finn Surlyk, Geologisk Institut, Københavns Universitet

Det fremgår at professor Sylvi Haldorsen kun ønsker å bedømme søkere innen kvartærgeologi.

Professor Michael R. Talbot har forskningstermin høstsemesteret 2002 og vårsemesteret 2003. Professor Jan Mangerud, Geologisk institutt, foreslås som hans stedfortreder i denne perioden.

FAKULTETSDIREKTØRENS KOMMENTARER:

Det hadde innen søknadsfristen 1. mai 2002 meldt seg kun 1 søker innen fagfeltet geologi – Rolf Sørensen, Norges landbrukshøgskole. Det er ikke kommet flere søknader til fakultetet innen den nye søknadsfristen 15. september 2002. Det er foreløpig ikke kjent om det har meldt seg flere søkere innen fagfeltet på landsbasis.

FORSLAG TIL VEDTAK:

Fakultetsstyret vedtok enstemmig å anbefale at følgende nasjonale bedømmelseskomite blir oppnevnt for fagområdet geologi for 3-årsperioden 2002–2004:

- Professor Michael R. Talbot, Geologisk institutt, Universitetet i Bergen, **leder**
- Professor Sylvi Haldorsen, Institutt for jord- og vannfag, Norges landbrukshøgskole (kvartærgeologi)
- Museumsdirektør professor Elen Roaldset, Universitetets naturhistoriske museer og Botanisk hage, Oslo
- Professor Finn Surlyk, Geologisk Institut, Københavns Universitet

Da professor Michael R. Talbot har forskningstermin høstsemesteret 2002 og vårsemesteret 2003, anbefales professor Jan Mangerud, Geologisk institutt, oppnevnt som komiteens leder i denne perioden.

Bergen, 1. november 2002
HL

Kjell A. Sælen
fakultetsdirektør

UNIVERSITETET I BERGEN
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode: 212.21		Fakultetsstyresak: 198
Saksnr.: 02/3517/MN		Møte: 13. november 2002
UNIVERSITETSSTIPENDIAT I BOTANIKK – UTLYSING		

Det vises til fakultetsstyrets vedtak i møte 19. juni 2002, sak 109, som innebærer at Botanisk institutt får lyse ut 1 stipendiatsstilling.

Botanisk institutt oversendte i ekspedisjon av 3. juni 2002 forslag til utlysing av en stipendiatstilling i botanikk. Det er ikke utarbeidet stillingsomtale.

FORSLAG TIL VEDTAK:

Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med forslag fra Botanisk institutt, å lyse ut en stilling som universitetsstipendiat i botanikk for 4 år.

Fakultetsstyret tok til etterretning at det ikke er utarbeidet stillingsomtale.

Bergen, 31. oktober 2002
EKF

Kjell A. Sælen
fakultetsdirektør

Stipendiat (universitetsstipendiat) i botanikk ved Botanisk institutt

Ved Botanisk institutt er det frå 1. januar 2003 ledig ei stilling som stipendiat i botanikk for 4 år.

Søkjarar må ha cand.scient.-grad i botanikk eller tilsvarende utdanning. Graden må vere oppnådd innan søknadsfristen er ute.

Botanisk institutt har forskargrupper innanfor fagfelte kvantitativ økologi, paleoøkologi, vegetasjonsøkologi i kulturlandskapet, systematikk hjå lav og systematikk hjå angiospermar. Stipendiaten skal i si forskning arbeide innanfor ei av desse forskargruppene. Stillinga er tillagd plikt til å delta i utviklinga av dei vitenskaplege samlingane ved Arboretet og Botanisk hage på Milde sør for Bergen.

Kandidatar som kan vise til dokumentert erfaring med arbeid innanfor eitt av dei fagfelte som det vert forska på ved Botanisk institutt, vil verte prioriterte.

Stipendiaten skal gå inn i eit godkjent opplegg for ein dr.scient.-grad innanfor ei tidsramme på 3 år. Utkast til plan for gjennomføring av forskarutdanninga skal liggje føre samstundes med søknaden. Dette bør vere ei kortfatta framstilling på maksimum ei A4-side. Ved vurderinga av kandidatane vil det verte teke omsyn til kvaliteten på utkastet til forskingsprosjekt og kor vidt det er gjennomførleg. Det vil òg verte teke omsyn til rettleiingssituasjonen ved instituttet.

Samla stipendperiode er på 4 år. Av denne perioden er 25 % pliktarbeidstid for universitetsstipendiatar. Det vil verte gjort frådrag i tilsetjingsperioden for eventuell tidlegare rekrutteringsperiode.

Undervisningsspråket er til vanleg norsk.

Løn etter lønssteg 37 (kode 1017) ved tilsetjing. Vidare opprykk skjer etter tenesteansiennitet i stillinga (lønssteg 37–44).

Nærare opplysningar om stillinga kan ein få ved å kontakte professor Peter Emil Kaland på tlf. 55583326 eller e-post peter.kaland@bot.uib.no, professor John Birks på tlf. 55583350 eller e-post john.birks@bot.uib.no eller førsteamanuensis Stefan Ekman på tlf. 55583336 eller e-post stefan.ekman@bot.uib.no, alle ved Botanisk institutt.

Kvinner vert spesielt oppmoda om å søkje. Dersom dei sakkunnige finn at fleire søkjarar har tilnærma like kvalifikasjonar, vil ein følge reglane om kjønnskvalifisering i personalreglementet for vitenskaplege stillingar. Universitetet i Bergen nyttar "meroffentlighet" ved tilsetjing i vitenskaplege stillingar.

Den som vert tilsett må rette seg etter dei retningslinene som til kvar tid gjeld for stillinga.

Søknad som inneheld prosjektutkast og fullstendig oversyn over utdanning og tidlegare verksemd, vedlagd stadfesta kopiar av vitnemål og attestar, vitenskaplege arbeid og ei liste over desse (alt i 3 eksemplar, sortert i 3 bunkar) skal sendast til Universitetet i Bergen, **Botanisk institutt**, Allégt. 41, 5007 Bergen, **innan**

UNIVERSITETET I BERGEN
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode: 212.11		Fakultetsstyresak: 199
Saksnr.: 02/2009/MN		Møte: 16. oktober 2002
FØRSTEAMANUENSIS I AKVAKULTUR – OPPNEVNING AV SAKKYNDIGKOMITE		

Søknadsfrist 20. september 2002. Seks søkere (i alfabetisk rekkefølge):

- 1. PhD Eva Andersson
- 2. Dr.scient. Augustine Arukwe
- 3. PhD Lars O.E. Ebbesson
- 4. Dr.scient. Albert Kjartansson Imsland
- 5. PhD Ian Mayer
- 6. PhD Svante Winberg

Institutt for fiskeri- og marinbiologi foreslår i brev av 24. oktober 2002 følgende sakkyndigkomite:

Professor Ragnar Nortvedt, Institutt for fiskeri- og marinbiologi, UiB, **leder**
Forskningssjef Tom Hansen, Havforskningsinstituttet, Matre Havbruksstasjon
Professor Magny Thomassen, Institutt for husdyrfag, Norges landsbrukshøgskole

FORSLAG TIL VEDTAK:

Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med forslag fra Institutt for fiskeri- og marinbiologi, å oppnevne følgende sakkyndigkomite:

Professor Ragnar Nortvedt, Institutt for fiskeri- og marinbiologi, UiB, **leder**
Forskningssjef Tom Hansen, Matre Havbruksstasjon, Havforskningsinstituttet
Professor Magny Thomassen, Institutt for husdyrfag, Norges landsbrukshøgskole

Bergen, 1. november 2002
HL

Kjell A. Sælen
fakultetsdirektør

Arkivkode:		Fakultetsstyresak: 212
Saksnr.: 02/6666		Møte: 13. november 2002
Mastergradsprogrammer – mastergradsoppgave, karaktersetting og tidsfrist		

På fakultetets EXU-møtet den 22. oktober 2002 ble det tatt opp en del problemstillinger knyttet til form og struktur til de nye mastergradsprogrammer som er under utarbeidelse. Saken har vært på høring på instituttene og fagmiljøene med svarfrist 11. oktober. Følgende problemstillinger ble behandlet på møtet etter denne høringsrunden:

1. Opptakskrav til masterstudiet
2. Modulstørrelse og emnenivå
3. Oppgavestørrelse
4. Karaktersetting
5. Tidsfrist for oppgaven
6. Hvilket navn skal programmet/graden få?

1. Opptakskrav til masterstudiet

Utvalget diskuterte kvalitative opptakskrav til masterstudiet. Flere ønsket dette, men det ble ikke fattet vedtak da det ikke var fremmet som en sak.

2. Modulstørrelse og emnenivå

I UiBs reglement for gradene bachelor og master vedtatt i Kollegiet 25.04.02 heter det i **§ 3 Studieplan:**

"Emnenummerering: Alle emner skal ha et tresifret nummer, der første siffer er enten 1 (100-emner), 2 (200-emner) eller 3 (300-emner). 100-emner er begynneremner. 200-emner angir en fordypning eller spesialisering, mens 300-emner angir en høyere grad av fordypning eller spesialisering. 100-emner kan normalt bare inngå i bachelorgraden, mens 200-emner kan inngå i bachelor- eller mastergraden. 300-emner kan normalt bare inngå i mastergraden. Nærmere bestemmelser, herunder om bruk av emner på dr. grads-nivå for enkelte mastergradsprogrammer, fastsettes i studieplanene."

EXU-utvalget diskuterte på møtet den 22. oktober muligheten for at 100-emner unntaksvis kan gå inn i mastergraden når dette er faglig begrunnet. På bakgrunn av denne diskusjonen anbefaler utvalget det følgende vedtaket.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret vedtok enstemmig: 100-emner kan normalt ikke gå inn i mastergraden. Hvis det forutsettes forkunnskaper på 100-nivå i et masterprogram utover spesialiseringen i bachelorgraden, må dette opplyses om i programbeskrivelsen slik at studenter som tar sikte på dette masterprogram kan ta tilsvarende valgemenner i

bachelorgraden.

Unntaksvis kan inntil 10 studiepoeng på 100-nivå inngå i mastergraden etter søknad når dette er faglig begrunnet ut fra masteroppgavens karakter. Søknaden må være anbefalt av veileder og behandles i instituttets eksamens- og undervisningsutvalg, eventuelt programstyret.

3. Oppgavestørrelse

I UiBs reglement for gradene bachelor og master vedtatt i Kollegiet 25.04.02 heter det i **§ 9 Mastergrad:**

"I det disiplinbaserte mastergradsstudiet inngår et selvstendig vitenskapelig arbeid (masteroppgave), utarbeidet under veiledning, på normalt 60 studiepoeng. Det enkelte fakultet kan likevel fastsette et mindre omfang, men minst 30 studiepoeng."

På bakgrunn av de innkomne høringsuttalelser og diskusjonen i utvalget anbefales det følgende vedtak.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret vedtok enstemmig: I det disiplinbaserte mastergradsstudiet inngår et selvstendig vitenskapelig arbeid (masteroppgave), utarbeidet under veiledning. Masteroppgaven har normalt et omfang på 60 stp. Det kan også gis oppgaver med 30 stp omfang. Dette må studieplanfestes for de enkelte studieprogrammer. Det må utformes studieveier innenfor programmene for de variantene som tilbys. Begge oppgavetyper kvalifiserer for opptak til forskerutdanning.

4. Karaktersetting

Fakultetsdirektørens kommentar:

Karaktersetting av masteroppgaven er av en langt mer avgjørende karakter for den enkelte kandidat enn karaktersetting av enkeltemner. Kandidatene fra de ulike institusjonene konkurrerer med hverandre i arbeidsmarkedet og om stipendiatstillinger, og karakterene på hovedoppgavene bør derfor være nasjonalt sammenlignbare.

Nasjonalt fagutvalg i realfag har på sitt møte 28. oktober vedtatt følgende:

Studieutvalget anbefaler at fagrådene bes om å utarbeide fagspesifikke vurderingskriterier for hovedoppgaven basert på de krav Utdannings- og forskningsdepartementet setter til en masteroppgave. Fagrådene bes vurdere om det skal utvikles to sett av kriterier – ett for oppgaver av omfang på 30 studiepoeng, og ett for oppgaver av omfang på 60 studiepoeng.

Dersom det skal være mulig å lage felles nasjonale kriterier for karaktersetting av masteroppgavene, er det avgjørende at forutsetningene er like, m.a.o. at det må være ens praksis også på tidsfrist. Vi ønsker at innføring av tidsfrist og karaktersetting av oppgaven må samkjøres nasjonalt.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret vedtok enstemmig: Den selvstendige masteroppgaven sensureres med bokstavkarakter A-F. Det må innføres klare nasjonale retningslinjer for hva som kreves for en masteroppgave, og karakterene må defineres presist på nasjonalt nivå i forhold til masteroppgavens krav. Hele karakterskalaen må brukes til bedømmelse av masteroppgaven. I retningslinjene må det også fastsettes hva som skjer med kandidater som stryker på oppgaven.

5. Tidsfrist for oppgaven

Fakultetsdirektørens kommentar:

Nasjonalt fagutvalg i realfag har på sitt møte 28. oktober vedtatt følgende:

Studieutvalget ber alle institusjonene følge opp vedtaket i fakultetsmøtets arbeidsutvalg januar 2002 om tidsfrist for både korte og lange oppgaver. En arbeidsgruppe bestående av de administrative representantene i studieutvalget lager forslag til praktisering av tidsfrister for innlevering av hovedoppgaver.

Fakultetsdirektøren slutter seg til dette vedtaket.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret vedtok enstemmig:

1. Den selvstendige masteroppgaven må innleveres innen en fastsatt frist. Korte oppgaver på 30 stp må få en tidsfrist og skal gjennomføres i løpet av et halvt år. Lange oppgaver på 60 stp må leveres innen utløpet av de to år masterstudiet varer. Det må utarbeides retningslinjer for håndtering av deltidsstudenter og behov for utsetting av innleveringsfrist. Dette må inngå i fakultetets utfyllende regler for mastergraden.
2. Det oppnevnes en arbeidsgruppe som utarbeider et forslag til retningslinjer og utfyllende regler for mastergraden særlig når det gjelder tidsfrist, håndtering av deltidsstudenter og behov for utsetting av innleveringsfrist. Dette må inngå i fakultetets utfyllende regler for mastergraden.

Arbeidsgruppen skal bestå av tre medlemmer av fakultetets EXU-utvalg og en sekretær.

6. Hvilket navn skal programmet/graden få?

Fakultetsdirektørens kommentar:

Navnet på en mastergrad skal både være et reklameskilt ved rekruttering av studenter og ha stor gjenkjennelses- og informasjonsverdi for arbeidsgivere. En tittel som er veldig spesialisert gir potensielle arbeidsgivere et for snevert inntrykk av kandidatens kvalifikasjoner og kan være et hinder i en konkurransesituasjon.

Nasjonalt studieutvalg i realfag har diskutert strukturen for mastertittelen på sitt møte 28. oktober. Studieutvalget ba Fakultetsmøtet for realfag drøfte om det er ønskelig med nasjonal samordning av tittelstrukturen for mastergraden.

I UiBs reglement for gradene bachelor og master vedtatt i Kollegiet 25.04.02 heter det i **§ 10 Vitnemål:**

For oppnådd mastergrad dokumenteres studiets faglig innhold på vitnemålet som "master i <det studieprogrammet han/hun er opptatt til>".

På denne bakgrunn foreslår fakultetsdirektøren en liste over 16 mastertitler ved fakultetet.

'Master i biologi' dekker alle biologiske fagområder, m.a.o. botanikk, marinbiologi, mikrobiologi og zoologi. Spesialiseringer kommer frem av navnetillegg, masteroppgaven og vitnemålet. 'Master i havbruk' bygger på bachelor i havbruk, og 'Master i fiskehelse' er et integrert masterstudium.

Mikrobiologene kan ha forskjellige bachelorgrader som bakgrunn, for eksempel bachelor i biologi, bachelor i geologi, m.m. Det kan diskuteres om bare de kandidater som har en bachelor i biologi eller liknende kan få en 'Master i biologi, mikrobiologi', mens mikrobiologer med en annen bachelor får en egen mer tverrfaglig tittel på masteren.

Titlene for lektorutdanning og tverrfakultære programmer må samordnes sentralt og/eller med samarbeidende fakulteter.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret vedtok enstemmig: Det bør brukes færrest mulig navn for masterprogrammene. Det anbefales én mastertittel per fag med spesialisering som navnetillegg: Master i fagområde, spesialisering.

For eksempel: Master i biologi, fiskeribiologi.

Fakultetsstyret vedtok følgende mastertitler som skal brukes i det videre arbeidet med utvikling av masterprogrammene:

- Master i biologi
- Master i fiskehelse
- Master i fysikk
- Master i geofysikk
- Master i geovitenskap
- Master i havbruk
- Master i informatikk
- Master i kjemi
- Master i matematikk
- Master i realfagsdidaktikk
- Master i molekylærbiologi
- Master i petroleumsteknologi
- Master i prosess teknologi
- Master i statistikk
- Master in Water Studies
- Master in Integrated Coastal Zone Management

I tillegg kan det komme egne mastertitler for tverrfaglige og integrerte programmer, for eksempel lektorutdanning.

Bergen, 7. november 2002
IBS

Kjell A. Sælen
fakultetsdirektør

Vedlegg:

1. Høringssak datert 2. oktober 2002
2. Oversikt over høringsuttalelser
3. Alle sakspapirer fra instituttene i saken.

UNIVERSITETET I BERGEN
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode:		Fakultetsstyresak: 213
Saksnr.:		Møte: 13. november 2002
EVALUERING AV MATEMATIKK - HØRING		

Norges forskningsråd (NFR) sendte i brev av 18. september 2002 over evalueringen *Research in Mathematics in Norwegian Colleges*. Evalueringen er ikke sendt ut tidligere til fakultetsstyrets medlemmer, men følger vedlagt saken.

Matematisk institutt behandlet evalueringen i styremøte 24. oktober 2002 og vedtok en uttalelse som følger vedlagt. Uttalelsen tar utgangspunkt i de 4 punkter som NFR ønsker tilbakemelding på.

Matematisk institutt har opprettet en egen nettside for evalueringsprosessen, med linker til relevante dokumenter.
<http://www.mi.uib.no/~stromme/evaluering/>

Instituttet har lagt ned et grundig arbeid i tilknytning til evalueringsprosessen og det ser ut som instituttet, ved styrer, vil jobbe aktivt videre med oppfølgingen.

Etter fakultetsdirektørens mening bør fakultetsstyret slutte seg til den balanserte uttalelsen som er gitt fra Matematisk institutt. Videre bør fakultetet spesielt uttrykke bekymring for den fremtidige rekrutteringen til instituttet samtidig som det informeres om de planer fakultetet har for nye stillinger i matematikk. Fakultetet har ikke store forhåpninger om økte ressurser i årene som kommer og det kan bli vanskelig å foreta den store satsingen i form av mange nye faste stillinger og rekrutteringsstillinger. Det vil derfor bli viktig å få NFR til å ta et ansvar for å kanalisere både stipendiat- og postdocstillinger til matematikk. En annen vesentlig utfordring er å få samlet forskerne i større, slagkraftige enheter internt ved instituttet. Til dette arbeidet er nok vilje til samarbeid og nytenkning like viktige som økte ressurser. Matematikk er et viktig undervisningsfag for fakultetet og et basisfag for mange av universitetets viktigste forskningssatsinger. Det er derfor av vesentlig betydning at både fakultetet og universitetet sentralt støtter Matematisk institutt i det videre arbeidet med oppfølgingen av evalueringen.

FORSLAG TIL VEDTAK:

Fakultetsstyret vedtok enstemmig å slutte seg til uttalelsen fra Matematisk institutt med de presiseringer som fakultetsdirektøren trekker frem i saksforelegget.

Bergen, 07.11.02
SJ

Siri Jansen
fung. fakultetsdirektør